

گفتگوی صریح سفیر ایران در باکو با خبرنگاری دولتی جمهوری آذربایجان (1)

ما قومیتها را از یکدیگر تفکیک نمی کنیم، آنها دوشادوش هم علیه تهدیداتی که متوجه تمامیت ارضی ایران شود، خواهند جنگید

g/سرویس آذربایجان

خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان

به گزارش آران نیوز، محسن پاک آکین سفیر جمهوری اسلامی ایران در باکو طی گفتگوی مفصلی با خبرنگاری دولتی جمهوری آذربایجان به سوالات این خبرنگاری پاسخهای صریحی داده است که بخش اول این مصاحبه به شرح ذیل منتشر می شود:

س - وضعیت موجود در مناسبات ایران آذربایجان را چگونه می توان ارزیابی کرد؟

ج - سطح کنونی مناسبات بین ایران و آذربایجان بسیار بالاست. عزم رهبران دو کشور بر این استوار شده که مناسبات در هر زمینه ها توسعه یابد و همه موانع از سر راه برداشته شود. من دایما با مقامات آذربایجانی در تماس هستم و سعی در توسعه مناسبات داریم. هیچ مساله ای در سطح رسمی وجود ندارد. ممکن است در سطوح غیر رسمی یک کارشناس نظر دیگری داشته باشد و گفته شود که مناسبات در سطح دلخواه نیست. اینها ممکن است نیروهای سومی باشند که مایل نیستند این مناسبات توسعه پیدا بکند و برای آسیب زدن به مناسبات دست به اقدامات معینی می زنند. ولی هر دو طرف این نیروها و عوامل سوم را بخوبی می شناسند و همواره برای جلوگیری از تحقق اهداف آنها سعی می کنند. تلاشها در این راستا تا کنون نتیجه بخش بوده و به این دلیل نیز چشم انداز درخشانی برای مناسبات پیش بینی می کنم.

س - پارلمان آذربایجان یادداشت مربوط به تسهیلات گذر مرزی متقابل ساکنان مناطق مرزی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان به دو کشور را لغو کرده است. نظرتان در این مورد چیست؟

ج - ایران همواره از تسهیل در آمد و شد شهروندان دو کشور جانبداری کرده است. به همین دلیل نیز اقدام به لغو یکجانبه مقررات روادید برای شهروندان آذربایجانی نمودیم. ما ایران را خانه آذربایجانی های جهان می دانیم و در این خانه همیشه به روی آذربایجانی های عزیز باز است. هرگز از طرف ما محدودیتی برای شهروندان آذربایجانی ایجاد نخواهد شد.

س - متعاقب این تصمیم آذربایجان، آیا ایران نیز در فکر از سرگیری اجرای مقررات روادید است؟

ج - خیر. برداشتن چنین گامی را مناسب نمی دانیم. معتقدیم که دو ملت و دو کشور باید رابطه نزدیکی با یکدیگر داشته باشند و آمد و شدها نیز آسان بشود. آذربایجانیهای ایران رابطه بسیار نزدیکی با شهروندان جمهوری آذربایجان دارند. افرادی در ایران و آذربایجان تشکیل خانواده داده اند. برخی از آنها نیز در آذربایجان و ایران قوم و خویش دارند. آداب و رسوممان و اسلام دیدار با قوم و خویشان را توصیه می کند. چرا باید از آن جلوگیری کنیم؟ باید توجه داشته باشیم که برخی از شهروندان آذربایجانی برای معالجه و برخی برای زیارت و یا دیدار قوم و خویشان خود به ایران سفر می کنند. برادرانمان در ایران نیز میخوانند که به آذربایجان بیایند و مردم آذربایجان را ببینند. دلیلی بر ایجاد مانع برای این کار نمی بینم. گاهی گفته می شود که این محدودیت برای جلوگیری از ترانزیت مواد مخدر است. ما این را دلیلی جدی محسوب نمی کنیم. حتی در صورت بسته بودن همه مرزها نیز باندهای قاچاق مواد مخدر راهی برای خود پیدا خواهند کرد. مبارزه با قاچاق مواد مخدر راهکارها و اصول خاص خود را دارد. ایران و آذربایجان همکاری بسیار خوبی در زمینه مبارزه با قاچاق کالا دارند و نتایج خوبی نیز در این زمینه به دست آمده است. ایران بیش از 1000 کیلومتر مرز مشترک با افغانستان دارد و با اینکه ما این مرز را بسته ایم، ولی باز هم مواد مخدر وارد می شود. اعمال مقررات روادید راهکار مبارزه با مواد مخدر نیست. ولی با اینهمه به تصمیم پارلمان آذربایجان احترام میگذاریم.

س - دیدار وزرای خارجه آذربایجان، ایران و ترکیه برای چندمین بار به تاخیر می افتد. علت چیست؟

س - این مساله ناشی از مشغله زیاد وزرای خارجه است. مثلا؛ دیداری که قرار بود اخیرا انجام شود، به دلیل ضرورت سفر وزیر خارجه ترکیه به نیویورک به تاخیر افتاد. عبارتی این جنبه سیاسی نداشته و بیشتر دلایل فنی دارد.

س - طرف ترکیه ای نیز در توجیه این مساله به مشغله زیاد وزیر خارجه ایران استناد می کند.

ج - تبادل هیاتهایی صورت گرفته و کارشناسان ما نیز در این دیدارها شرکت کرده اند. حتی بیانیه دیدار وزرا نیز تهیه شده بود و به دلیل سفر وزیر خارجه ترکیه به نیویورک این دیدار به تاخیر افتاد. وزرای خارجه واقعا نیز مشغله کاری زیادی دارند.

س - آیا دیداری بین وزرای خارجه ایران و آذربایجان برای آینده نزدیک پیش بینی میشود؟

ج - قرار است جلسه کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور برگزار بشود. وزرای خارجه دو کشور نیز در این نشست شرکت خواهند کرد. در حال حاضر منتظر اعلام تاریخ این دیدار از سوی آذربایجان هستیم. انشاءالله در نخستین ماههای سال آینده این اجلاس برگزار خواهد شد.

س - مطبوعات ایرانی اخباری در خصوص برخاستن هواپیماهای بدون خلبان اسرائیلی از آذربایجان و فعالیت جاسوسی آنها در حریم هوایی ایران منتشر می کنند. آذربایجان بارها بطور رسمی اعلام کرده است که اجازه استفاده از اراضی خود علیه ایران را به کشور ثالثی نخواهد داد. علیرغم اعلام صریح و علنی این موضع از سوی آذربایجان، مطبوعات ایرانی مساله پرواز هواپیماهای بدون خلبان اسرائیلی را برجسته می کنند و مقامات ایرانی این مساله را در سطح رسمی تکذیب نمی کنند...

ج - ما به تمهیدات آذربایجان در مورد اجازه ندادن به استفاده از اراضی این کشور علیه ایران، کاملا اعتماد داریم. با توجه به مناسبات دوستی بین دو کشور بر این باوریم که هیچگاه از اراضی آذربایجان دخالتی علیه ایران نخواهد شد. ولی در عین حال همه تحرکات کشورهای ثالث علیه ایران را نیز زیر نظر داریم. ایران با فرود آوردن دو پهپاد آمریکایی نظارت خود بر این تحرکات را نشان داد. تاکنون مدرکی دال بر اینکه پهپاد جاسوسی اسرائیل با استفاده از حریم هوایی آذربایجان وارد ایران شده و فعالیت جاسوسی کرده باشد، در دست نداریم.

س - آیا ممکن است این مساله را به اطلاع رامین مهمانپرست سخنگوی وزارت خارجه ایران که نماینده آن هستید، برسانید؟

ج - فکر می کنم پاسخ رامین مهمانپرست نیز کاملا قانع کننده بوده است. ولی شما صرفا بخشی از این پاسخ را منتشر کرده بودید. چنانچه به پاسخ مهمانپرست بطور کامل توجه شود، معلوم خواهد شد که این پاسخ قانع کننده بوده است. علاوه بر رامین مهمانپرست، وزیر دفاع و سایر مقاماتمان نیز اعلام کرده اند که مدرکی در این مورد وجود ندارد. نیروهای سوم و مطبوعات کشورهای ثالث هستند که سعی در تاثیرگذاری منفی در مناسبات دو کشور دارند. مثلا؛ چند هفته پیش روزنامه « سندی تایمز» نوشته بود که اسرائیل از طریق آذربایجان به ایران حمله خواهد کرد. واحد مطبوعات وزارت خارجه آذربایجان این خبر را تکذیب کرد. به محض اینکه مناسبات ایران و آذربایجان در مجرای خوبی به سوی توسعه حرکت پیش می رود، چنین اخباری منتشر می کنند. لذا، باید هوشیار باشیم. علیرغم این گونه اخبار ایران همه تحرکات نظامی پیرامون خود را کاملا زیر نظر دارد و تدابیری نیز اتخاذ خواهد کرد.

س - به خاطر اخذ خبر از منبع ثالث نیز بارها درخواست گشایش دفتر نمایندگی خود (خبرگزاری آرا) در تهران را نموده ایم، ولی تاکنون نتیجه ای حاصل نشده است. انتشار گاه و بیگاه گزارشات منفی در رابطه با مناسبات ایران و آذربایجان توسط مطبوعات کشورهای ثالث امکان پذیر است و ایران و آذربایجان امکان جلوگیری از آن را نیز ندارند. ولی کانال تلویزیونی سحر که در ایران فعالیت

می کند و چند رسانه دیگر علنا استقلال و تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان را برسمیت نمی شناسند...

ج - تاکنون نه دیده ام و نه شنیده ام که کانال تلویزیونی « سحر » حق حاکمیت آذربایجان را زیر سوال برده باشد. ولی این را نیز قبول دارم که برخی از اخبار و برنامه های کانال تلویزیونی سحر با نارضایتی طرف آذربایجان مواجه میشود. ولی ندیده ام و نشنیده ام که کانال سحر در رابطه با تمامیت ارضی آذربایجان اعلام موضعی کرده باشد و اگر چنین اقدامی صورت بگیرد، به آن اعتراض می کنیم. در عین حال باید متوجه این مساله نیز باشیم که ایجاد شبهه و تردید در مورد حق حاکمیت ایران از سوی برخی در آذربایجان عادی شده است. گروه موسوم به داک با برگزاری کنفرانسی اعلام می کند که آذربایجان جنوبی را برسمیت می شناسد و کشوری به نام ایران نمی شناسد. کسی که چنین اظهاراتی بیان کرده است در عین حال عضو پارلمان آذربایجان و رهبر یک حزب نیز می باشد. در این رابطه نیز بیانیه رسمی منتشر می کنند. و یا یک ضد انقلاب را که در دستگاههای امنیتی ایران نیز پرونده دارد، به اینجا می آورند و او نیز هر چه به ذهنش می رسد و هر طور که می خواهد علیه ایران سخن میگوید. اینگونه موارد نیز از جمله عواملی است که باعث بروز مساله در مناسبات میشود. حق حاکمیت و تمامیت ارضی ایران مثل یک خط قرمز است. صدام حسین از محور جنوب که منطقه زندگی اعراب است و از محور غرب که سکونتگاه اکراد است، وارد ایران شد. در آن زمان ملت ایران از جمله آذری ها بطور یکپارچه در این جنگ شرکت کردند، جنگیدند و شهید دادند و امکان ندادند که یک وجب نیز از خاکمان تحت اشغال باقی بماند. متأسفانه برخی از تشکلهای و احزاب در آذربایجان فکر می کنند که ملتهای مختلفی در ایران زندگی می کنند. در حالیکه در ایران ملت واحدی متشکل از قومتهای مختلف زندگی می کنند. قومتهای مختلف از جمله آذریها، بلوچها، اعراب و اکراد همگی در کنار هم یک ملت را بوجود آورده اند.

س - نام آن ملت چیست؟

ج - ملت ایران. ما قومتهای را از یکدیگر تفکیک نمی کنیم. آنها دوشادوش هم علیه تهدیداتی که متوجه تمامیت ارضی ایران شود، خواهند جنگید. گاهی مشاهده می شود که مطبوعات نام خلیج فارس را با اسامی جعلی عوض می کنند. ایران نسبت به این مساله اعتراض می کند. ما خودمان را یک ملت واحد محسوب می کنیم.

س - اظهاراتتان در مورد ملت ایران یادآور دوران شوروی است. در آن زمان نیز مفهومی به نام « ملت شوروی » وجود داشت. چنانچه دچار سرنوشته مشابهی بشوید، ناراحت نخواهید شد؟

ج - ما ملت واحدی هستیم. فارس ها، آذریها و دیگران در ایران چنان نزدیکند که هیچ گونه جدایی بین آنها وجود ندارد. در اینجا عده ای القا کرده اند که چنین جدایی وجود دارد. در اینجا در سطح برخی مطبوعات و کارشناسان همه چیز را از هم جدا می کنند، ولی این مساله در ایران هیچ معنایی ندارد. مرزها را نیز باز کرده ایم که همه بروند و ببینند که در ایران بطور کلی چنین مسایلی مطرح نیست. جمعیت بیشماری از آذربایجانی ها در تهران و تهرانی ها نیز در آذربایجان زندگی میکنند. من اهل شیراز هستم ولی نزدیکترین دوستانم آذری هستند. در ایران این مسایل مطرح نیست. عده ای در اینجا ملتها را از یکدیگر تفکیک می کنند تا نگاهها را تغییر دهند. این برای ما بی معنی است.

س - آخر، هر ملتی نام و زبان خود را دارد، چگونه میشود که ...

ج - ما که مخالف موجودیت قومتهای نیستیم؟! ولی همه این قومتهای زیر یک چتر و با نام اسلام و ملت ایران متحدند. امیدوارم همه این اظهاراتم را بنویسید.

س - سفیر آمریکا در آذربایجان در مصاحبه با آفا گفته بود که خواستار میانجیگری آذربایجان در مناسبات بین آمریکا و ایران است. نظرتان در این مورد چیست؟

ج - بعقیده من نیازی به میانجی در مناسبات ایران و آمریکا وجود ندارد. اگر آمریکاییها طرز برخوردشان را تغییر بدهند، راه برای گفتگو و مذاکره باز خواهد شد. تا زمانی که نگاه آمریکا به دیگران از بالا به پایین است، می خواهد مناسباتش را با همه به این صورت برقرار بکند. تحت این شرایط مناسبات ایران با آمریکا هرگز رو به راه نخواهد شد. آمریکا طرز برخورد خود را تغییر بدهد و بعنوان دو کشور و ملت متساوی الحقوق مذاکره انجام بگیرد. در اینصورت مسایل حل و فصل خواهد شد. تا وقتی آمریکا سیاست خصمانه داشته باشد ما نیز در برابرش خواهیم ایستاد.

س - میگویید که مخالف اشغال و اشغالگری هستید. ولی در این منطقه اشغالگری دیگری نیز وجود دارد. ارمنستان! و واقعیت امر این است که ایران همواره مناسبات حسنه و دوستانه ای با ارمنستان داشته است.

ج - ارمنستان همسایه ماست. امنیت منطقه مساله بسیار مهمی است و در عین حال، در مقاطع مختلفی برای برقراری صلح در منطقه خواه در مورد ارمنستان، خواه در مورد آذربایجان و قره باغ و خواه در مورد عراق تلاش زیادی کرده ایم. اگر همزمان با دوکشور مناسبات داشته باشیم، می توانیم در شرایط آسانتری برای برقراری صلح در منطقه تلاش بکنیم. ما مناسبات طبیعی و همسایگی با ارمنستان داریم و این نیز مانع اظهار حقانیت آذربایجان از سوی ما نمی شود. حقانیت آذربایجان، شناسایی تمامیت ارضی این کشور و حمایت از آن را بارها در سطح سازمان ملل متحد، وزیر خارجه و سایر مقامات مورد تاکید قرار داده ایم.

س - آیت الله خامنه ای رهبر دینی ایران فتوا داده بود که قره باغ توسط کفار اشغال شده و بر هر مسلمانی واجب است که در راه قره باغ جهاد بکند. ولی شما « همسایه » می خوانید...

ج - داشتن مناسبات با کشورهای مختلف که غیر قانونی نیست؟! ما خواهان برقراری مناسبات با همه کشورهای جهان هستیم. شاید خیلی از کشورها مسایلی با یکدیگر داشته باشند، ولی ما با همه آنها مناسبات برقرار می کنیم. مثلاً؛ بین هند و پاکستان مساله کشمیر مطرح است و آنها یکدیگر را گناهکار و اشغالگر می خوانند. با هر دو این کشورها رابطه داریم و می خواهیم اختلاف بین این کشورها را به دوستی مبدل کنیم و آنها را به همکاری دعوت بکنیم. ترکیه مسایلی با سوریه دارد. ولی مناسبات طبیعی با این دو کشور داریم. می خواهیم مسایل و اختلافات بین آنها را فرو بنشانیم و حل و فصل بکنیم. در فلسطین نیز بین فتح و حماس اختلاف وجود دارد و ما با هر دو رابطه داریم و می خواهیم اختلافشان حل و فصل بشود. (ادامه دارد)